

A Semmelweis Egyetem

T a n á c s á n a k

109/2001. (XI.14.) ET. számú

h a t á r o z a t a

az Egyetem ETIKAI KÓDEX-ének elfogadásáról

Az Egyetemi Tanács az Egyetem polgárainak javaslatait és észrevételeit figyelembe véve, a közalkalmazotti és hallgatói érdekképviselői szervek véleményét kikérve és meghallgatva az alábbiak szerint fogadja el az Egyetem ETIKAI KÓDEX-ének szövegét.

1. PRAEAMBULUM

- 1.1. A Semmelweis Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Etikai Kódexének célja, hogy meghatározza és leírja az egyetemi életben fontosnak tartott azon etikai normákat, amelyeket az egyetemi szabályzatok, valamint az általános etikai normarendszerek és a speciális hivatásetikai kódexek nem tartalmaznak, és ezzel elősegítse az egyetemi polgárok számára a viselkedési normák betartását, a felmerülő etikai problémák felismerését, azok megoldását, valamint a normasérto magatartás szankcionálását.
- 1.2. Az Egyetem különleges felelősséget visel azért, hogy az etikus viselkedés és intézményi gyakorlat normáit betartsa és polgáraival betartassa. Ezek a szabályok szigorúbb követelményeket és magasabb elvárásokat jelentenek azoknál az előírásoknál, amelyeket a jogszabályok és az egyetemi szabályzatok a jogkövetés minimumaként meghatároznak.

- 1.3. Az Egyetem törekszik arra, hogy az Etikai Kódexében kinyilvánított etikai elvek valamennyi döntésében megjelenjenek, illetve azok áthassák az intézmény egészének működését és gyakorlatát.

2. ALAPELVEK

Az Egyetem arra törekszik, hogy

- 2.1. az intézmény minden megnyilvánulása segítse elő annak a bizalomnak a kialakulását és fenntartását, mely az eredményes, magas színvonalú és megbecsülését elősegítő működéshez szükséges;
- 2.2. a rendelkezésre álló anyagi eszközöket feladatai ellátása során hatékonyan és igazságosan – a karok önálló gazdálkodását biztosítva, azok érdekeit szolgálva – használja fel;
- 2.3. a karoknak megfelelő hivatásetikai kódexekben (pl. Orvostikai Kódex, Sportetikai Kódex, Kutatásetikai Kódex stb.) lefektetett etikai elveket és szabályokat minden polgára megismerje és betartsa;
- 2.4. Az Etikai Kódexben deklarált etikai normák betartása tanulmányi és munkaidőn kívül is elvárható.
- 2.5. Az Egyetem az Etikai Kódex megalkotása kapcsán is kifejezésre juttatja, hogy magáénak tekinti és zsinórmértékként követésre ajánlja mindazon morális értékeket és nevelési elveket, amelyek hathatósan motiválják az Egyetem polgárait a legjobb tudásuk szerinti kötelességteljesítésre, valamint a szűkebb és tágabb közösség önzetlen szolgálatára.

3. AZ ETIKAI KÓDEX HATÁLYA

- 3.1. Az Etikai Kódex (a továbbiakban: Kódex) hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi polgárára, bármely más beosztású dolgozójára, tekintet nélkül állampolgárságukra, valamint arra, hogy milyen képzési formában vagy milyen oktatási nyelven végzik tanulmányaikat.
- 3.2. Az Egyetemen végzett tevékenységük tekintetében a Kódex hatálya kiterjed továbbá az oktatási feladatokat nem közalkalmazotti jogviszony (pl. megbízás) alapján ellátó személyekre, valamint az Egyetemmel hallgatói jogviszonyban nem álló, de oktatásban részesülő (pl. a továbbképzésben részt vevo) személyekre is.

4. ÁLTALÁNOS MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

4.1. Egyetemi identitás:

- a) Minden egyetemi polgár köteles az etikai szabályokat betartani az Egyetem tekintélyének és megbecsülésének elősegítése érdekében.
- b) Az egyetemi polgárnak lojalitást kell tanúsítania az Egyetem, továbbá annak szervezetei és minden polgára iránt. Ennek körében törekednie kell az intézmény közmegebecsülésének megóvására és növelésére, tartózkodnia kell minden olyan megnyilvánulástól és magatartástól, ami az Egyetem tekintélyének csorbítására alkalmas.

4.2. Munkavégzéssel kapcsolatos általános etikai elvárások:

- a) Azok az egyetemi polgárok, akik bármely közösségi funkció vagy egyetemi tisztség ellátására kaptak megbízást, kötelesek a vállalt közfeladatokat legjobb tudásuk szerint maradéktalanul és válogatás nélkül teljesíteni.
- b) Az egyetemi polgárok az Egyetem által nyújtott szolgáltatásokat és biztosított lehetőségeket csak szabályozott formában és rendeltetésszerűen vehetik igénybe. Ezek illetéktelen személyeknek való átengedése vagy haszonszerzés céljából

történo használata – a vonatkozó szabályok megsértésén túlmenoen – etikai vétséget is megvalósít.

- c) Etikai szempontból nem kifogásolható az egyetemi klinikákon az egyetemi polgárok soron kívüli ellátása, várakoztatásuk lehetőség szerinti elkerülése.

4.3. Együttműködési kötelezettség:

- a) Az egyetemi polgárok jóhiszemuen, bizalommal és korrekt módon kötelesek együttműködni feladataik ellátása során, különösen a munkakörnek és a szervezeti rendnek megfelelo magatartás tanúsításával. [E tekintetben az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban állókra a Munka Törvénykönyvének 103.§ (1) bekezdés b) pontja, valamint a 103.§ (2) bekezdésének rendelkezései irányadók.]
- b) Az Egyetem polgárainak mind az Egyetem területén, mind azon kívül e minőségükhöz és az Egyetem társadalmi megbecsüléséhez méltó módon kell viselkedniük.

4.3.1. Bírálati kötelezettség

Az egyetemi polgárok erkölcsi kötelessége a konstruktív kritika és az Egyetem életében eloforduló hibák, visszasságok elleni fellépés. Az egyetemi polgároknak feladataik teljesítése, érdekeik érvényesítése, valamint javaslataik és panaszai eloterjesztése során az Egyetem szervezeti és függelmi rendje szerinti szolgálati utat be kell tartaniuk. Ennek mellozésével tett lépések, valamint a sajtó és a nyilvánosság egyéb fórumainak megkeresése kizárólag akkor helyénvalók, ha a szolgálati úton tett lépések az indokoltan elvárható idon belül nem – általában 30 nap, szabályzatmódosítást igénylo esetben 90 nap, költségvetés módosítását igénylo kérdésben 1 év – nem vezettek eredményre.

4.3.2. Információadási kötelezettség

- a) Az Egyetem által közzétett közleménynek, illetve hirdetésnek hiteles, pontos és világos információkat kell közölnie. A félrevezeto, hamis, az esetleges versenytársakat (pl. társintézményeket, társintézeteket) kedvezotlen színben feltünteto információ, reklám, közlemény közzététele

etikailag elfogadhatatlan. Amennyiben az egyetemi polgárnak tudomására jut, hogy valaki az Egyetem ellen ilyen jellegű információkat terjeszt, köteles azt szolgálati felettesének jelenteni.

- b) Az Egyetem köteles biztosítani az egyetemi polgároknak az intézmény mindennapi életében, döntéseiben való korrekt és szükséges mértékű tájékozódás lehetőségét és hozzáférhetővé tenni számukra mindazon adatokat, melyek az Egyetem alapvető működésével kapcsolatban keletkeznek, kivéve a személyes adatok jogszabály által védett körét.

4.3.3. Információadástól való tartózkodás (titoktartás) kötelezettsége

- a) Az Egyetemet érintő ügyekben minden egyetemi polgár csak saját kompetenciájának körére kiterjedően, mértéktartó és felelősségteljes módon nyilatkozhat a nyilvánosság előtt.
- b) Az Egyetem alkalmazottai és hallgatói kötelesek titokként megőrizni mindazokat a személyiségi jogokat érintő információkat és adatokat, amelyek egyetemi tevékenységük során tudomásukra jutnak. Mind az egymás közötti, mind a külső megnyilatkozásaik során szem előtt kell tartaniuk a diszkréció követelményeit. Az Egyetem alkalmazottai a hallgatókról nyert személyi információkat is (pl. tanulmányi előmenetel, személyes élet, politikai vagy vallási meggyőződés stb.) kötelesek hivatali titokként megőrizni.
- c) Az oktatók és a hallgatók – a nyilvános ismeretterjesztő előadásokat kivéve – nem beszélhetnek nyilvánosság előtt (név említése nélkül sem) az oktatás során előforduló olyan kérdésekről (pl. betegségek, boncolás, klinikai vizsgálatok), amelyek a nem szakértő hallgatóság számára riasztóak, megbotránkoztatóak vagy undort keltoek lehetnek.

4.3.4. Oltalmi köteletség

4.3.4.1. az élet, az egészség, a testi épség oltalmazása:

Mind az Egyetem, mind annak polgárai számára etikai elvárás, hogy az egyetemi polgárok életét, egészségét, testi épségét védje, oltalmazza.

4.3.4.2. a veszélyeztetés tilalma:

- a) Sem az Egyetem, sem annak polgárai nem veszélyeztethetik munkatársaik, tanítványaik, betegek életét, egészségét, testi épségét.
- b) A nemdohányzók védelméről szóló jogszabályok maradéktalan betartásán túlmenően a dohányzóknak és nemdohányzóknak kölcsönös tapintattal kerülniük kell a dohányzás kapcsán egymás számára zavaró helyzeteket.

4.3.4.3. az önveszélyeztetés tilalma:

Az Egyetem polgárai nem veszélyeztethetik önmaguk életét egészségét, testi épségét. A szenvedélybetegség eloidézése etikai normasértést is megvalósít.

4.3.4.4. a vagyontárgyak oltalmazásának köteleessége:

Valamennyi egyetemi polgárnak felelősséget kell éreznie és viselnie az Egyetem vagyontárgyainak rendeltetésszerű, megfelelő gondosságu használatáért és biztonságos megóvásáért. A nem megfelelően vagy nem biztonságosan működő eszközökre, berendezésekre fel kell hívni az illetékes fórumok figyelmét.

4.3.5. Turési kötelezettség

4.3.5.1. az ellenorzés turése:

- a) Az Egyetem szervezeti egységei kötelesek alávetni magukat a rektori/dékáni megbízólevéllel legitimált és igazolt ellenorzéseknak.
- b) Az egyetemi polgárok nem akadályozhatják az egyetemi/kari szabályzatokban foglalt jogosítványok gyakorlását.

4.3.5.2 az eljárásba vonás turése:

Az egyetemi polgárok kötelesek alávetni magukat

- a) a fegyelmi,
- b) a kártérítési,

- c) az etikai bizottsági eljárásnak, ha annak jogszabályi vagy egyetemi/kari szabályzatban megállapított feltételei maradéktalanul fennállnak.

4.3.6. A méltó magatartás tanúsításának kötelezettsége

- a) Az egyetemi polgárokkal szemben elvárás a mértéktartó és példamutató életvitel. Ennek megfelelően kerülniük kell minden olyan élethelyzetet, amelyben megbecsülésük és személyes méltóságuk vagy az Egyetem jó hírneve – saját hibájukból – csorbát szenvedhet.
- b) Az Egyetem oktatói, dolgozói és hallgatói sem tanulmányi, sem egyéb élethelyzetekben nem feledkezhetnek meg arról, hogy a Semmelweis Egyetem polgárai, mivel ez a minőség rangot, és egyben kötelezettséget is jelent.
- c) Az egyetemi polgárok öltözködésében, megjelenésében nyilvánuljon meg az e minőségükhöz méltó tisztaság, ápoltság és rendezettség.
- d) A külföldi állampolgárságú hallgatóknak – a tolük indokoltan elvárható mértékig – alkalmazkodniuk kell a Magyarországon és a magyar egyetemeken általánosan elfogadott viselkedési normákhoz, törekedniük kell országunk szokásainak megismerésére, a magyar nyelv minél tökéletesebb elsajátítására, legalább a tanulmányok zavartalan folytatásához szükséges mértékben (pl. kommunikáció a betegekkal).

5. A SZEMÉLYISÉGI JOGOK TISZTELETBEN TARTÁSA

- 5.1. Az Egyetem felelos azért, hogy polgárait felesleges zaklatásnak, meghurcolásnak ne tegye ki.

- 5.2. Minden egyetemi polgárral szemben általános elvárás az, hogy egymás iránt kölcsönös megbecsülést tanúsítsanak, egymás jogait és jogos érdekeit tiszteletben tartsák.
- 5.3. Az egyetemi polgároknak egymás iránt kollegialitást és szolidaritást kell tanúsítaniuk, mindaddig, amíg ez az etikai normákkal nem ütközik.

6. KÜLÖNÖS RÉSZ

A.) A HIVATALI ÉRINTKEZÉSRE VONATKOZÓ ETIKAI SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSÉNEK TIPIKUS ESETEI:

- 6.1. Tiszteletlen magatartás: Valamennyi egyetemi polgárnak jóhiszeműen, udvariasan, tárgyszerűen és kollegiális módon kell viselkednie. Aki az Egyetemen vele kapcsolatba kerülő más személyek iránt tanúsítandó tisztelettel megfélekedezik, etikai vétséget valósít meg, és vele szemben etikai eljárás lefolytatásának van helye.
- 6.2. Kirekesztő megkülönböztetés: Az egyetemi oktatók, dolgozók és az oktatott személyek sem egymás közt, sem kívülállókkal szemben nem adhatnak teret semmiféle diszkriminációnak nyelvi, nemzetiségi, faji, nemi vagy vallási tekintetben. Aki ilyen jelenséget tapasztal vagy az tudomására jut, köteles ellene nyilvánosan is fellépni, és e kódex rendelkezései szerint panaszt tenni.
- 6.3. Bántó (sérto) kapcsolattartás:
Az oktatóknak mind egymás között, mind az oktatott személyekkel (hallgatókkal, tanfolyamon résztvevőkkel stb.) kapcsolatosan törekedniük kell arra, hogy a megszólítás kollegiális és egyenrangú legyen. Irányelvnek tekintendő, hogy a tegezés csak viszonyossági alapon helyénvaló. Egyéb esetekben az udvarias magázásnak van helye. [Kollégák között az X doktor (úr), doktor úr, (Z) doktornő, tanár úr, tanárnő, adjunktus úr, docens asszony,

professzor úr, stb. megszólítással, hallgatókkal szemben pedig a kolléga úr, kollégano, kisasszony megszólítással.] Azok, akik az utóbbit túlságosan formálisnak érzik, a hallgató egyetértésével használhatják az utónéven történő megszólítást is, de ilyenkor is a magázás javasolt, akár az oktatóval azonos, akár ellenkező nemű hallgatóról van szó. Nem sért etikai normát a tegezés, ha edzésen, testnevelési órán a közvetlenebb kapcsolattartás érdekében történik. Minden esetben etikai normát sért a leereszkedő, fölényeskedő, bántó, tiszteletlen megszólítás.

6.4. Munkahelyi szexuális zaklatás:

Tartózkodni kell a szexuális zaklatás minden formájától. Szexuális zaklatásnak minősül minden olyan, a nemmel, illetve a nemiséggel kapcsolatos cselekmény (testi érintés, kihívó, ráutaló magatartás), szóbeli megjegyzés vagy írásbeli közlés, amelyet az elszenvető személy nembeli integritását vagy intim szféráját sértőnek érez, és az általános megítélés szerint indokoltan annak érezhet. Aki magával vagy környezetével szemben ilyen tapasztalatot, jogosult az ellenérzését határozottan kifejezésre juttatni és a kódex rendelkezései szerint panaszt tenni.

6.5. Intoleráns viselkedés:

Az egyetemi polgárok az Egyetem egész területén, mind az oktatási helyiségekben, mind egyéb létesítményekben (kollégium, könyvtár, büfé, mosdó, sportpálya stb.) kötelesek a rendeltetésszerű használat szabályait betartani, más jelenlevők jogos igényeit figyelembe venni, toleráns és együttműködő magatartást tanúsítani. Aki ezt elmulasztja, etikai vétséget valósít meg, és vele szemben etikai eljárás lefolytatása indokolt.

6.6. Közösségellenes magatartás:

A hivatali és azon kívüli kapcsolatokban, az oktatással kapcsolatos és a tanulmányokon kívüli élethelyzetekben (kollégiumi együttlakás, szórakozás, sportolás stb.) egyaránt tartózkodni kell mások zaklatásától, megfélemlítésétől, a

nyugalom megzavarásától, rendbontástól, a mások tulajdonának megkárosításától.

6.7. Tendenciózus híresztelés:

Súlyos etikai vétségnek minősül minden olyan, bizonyítékokkal alá nem támasztott nyilvános közlés vagy híresztelés, amely az Egyetemet vagy annak bármely szervezeti egységét, illetőleg egyetemi polgárokat etikailag kifogásolható magatartással vagy ilyen cselekmény elkövetésével gyanúsít, különös tekintettel arra, hogy az ilyen híresztelés alkalmas az Egyetem és polgárai jó hírének csorbítására és érdekeinek megsértésére.

6.8. Megtévesztés:

Az az egyetemi polgár, aki hivatali jogállásánál, hallgatói jogviszonyánál fogva mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, etikai vétséget követ el, és az elkövetovel szemben etikai eljárás kezdeményezésének van helye.

6.9. Hivatali korrupció, vesztegetés:

- a) A Kódex tiltja a korrump viselkedést és ügyintézést, továbbá a vesztegetés valamennyi előfordulási lehetőségét. Az elkövető ilyen cselekménye esetén az erre irányadó jogi szabályokon túl etikai eljárás kezdeményezésének is helye van.
- b) Bármilyen jogosulatlan elony közvetlen vagy közvetett módon történő felajánlása, elfogadása vagy kérése méltatlan az egyetemi polgárokhoz, és súlyos etikai vétség. Ebből következően az egyetemi polgárnak vissza kell utasítania minden olyan ajándékot vagy bármely más elonyt, melyet egyetemi polgári minőségében tett döntései befolyásolásának szándékaival ajánlanak fel számára, vagy az eset körülményeiből következően a gesztus erre alkalmas.

B.) AZ OKTATÁSSAL KAPCSOLATOS ETIKAI SZABÁLYOK

- 6.10. Az oktatók és a hallgatók a tanulmányi munkában kötelesek feladataikat legjobb tudásuk szerint lelkiismeretesen elvégezni, az oktatók a foglalkozásokat a meghirdetett időkeretben pontosan megtartani.
- 6.11. Az oktatók kötelesek az órarendi foglalkozásokra, konzultációkra lelkiismeretesen felkészülni, azokat pontosan kezdeni és hiánytalanul megtartani.
- 6.12. Az oktatás rendje, nyugalma és eredményessége érdekében a hallgatóknak a tanszék előírásainak figyelembevételével a tanórákon, gyakorlatokon pontosan és felkészülten kell megjelenniük, a tanszék által előírt felszereléssel és védőruházatban és azokon illo figyelemmel kell részt venniük. Az órarendi foglalkozásokon tartózkodniuk kell a hangoskodástól, étkezéstől, a mobiltelefon használatától, az idő előtti távozástól, valamint a rendzavarás egyéb formáitól, illetve a tanórához nem kapcsolódó, annak komolyságát veszélyeztető tevékenységtől.
- 6.13. Az oktató a hallgatónak kizárólag az órarendi foglalkozásokon, illetve a tanulmányokkal kapcsolatban adhat utasítást. Az utasításnak ilyenkor is tárgyiszereknek, kulturálnak és udvariasnak kell lennie. Más élethelyzetekben az oktató a hallgatónak utasítást nem adhat.
- 6.14. Az oktatónak a vizsgákat pontosan, a meghirdetett időben és helyen kell megtartani. Az esetleges változásokról a hallgatókat megfelelő módon és időben tájékoztatni kell.
- 6.15. A hallgatók a vizsgákra pontosan, alkalomhoz illo (rendezett, nem kihívó) öltözetet viselve, a tanszék vagy a vizsgáztató által előírt felszereléssel jelenjenek meg.

- 6.16. A vizsgán, valamint az évközi beszámolókon semmilyen jogosulatlan eszköz vagy segítség nem vehető igénybe, sem a vizsgateremben, sem azon kívül. E szabály megsértése tanulmányi fegyelmi vétség, amely a vizsga felfüggesztését vonja maga után. Ezen túlmenően az e tilalmat megszegő vizsgázó ellen etikai vétségért is eljárás indítható.
- 6.17. Írásbeli vizsga, valamint a tanulmányi versenyek esetén a vizsgakérdések, illetve tételek előzetes, jogosulatlan megszerzése, illetéktelenek tudomására hozása, illetve terjesztése, vagy a dokumentumok meghamisítása nem csak fegyelmi, hanem egyúttal súlyos etikai vétség is.
- 6.18. Tilos a vizsgáztató megtévesztése a vizsgázó személyazonosságát illetően (más néven vizsgázás, más munkájának vagy dolgozatának beadása sajátként). A vizsgáztató vagy a vizsgafelügyelő köteles ellenőrizni a leckekönyv vagy más alkalmas személyazonosító dokumentum alapján a vizsgázó személyazonosságát.
- 6.19. Tilos hallgatótársnak, oktatónak vagy más egyetemi dolgozónak anyagi vagy egyéb juttatás felkínálása, illetőleg elfogadása valós vagy vélt (nem teljesítményhez kötött) vizsgaelony megszerzése érdekében.
- 6.20. A vizsgázó számára biztosítani kell a vizsga zavartalanságát, a nyugodt vizsgaléggkört. Szóbeli vizsgán a tétel kihúzása után a vizsgázónak megfelelő idő és alkalmas hely álljon rendelkezésre a felkészüléshez.
- 6.21. A szóbeli vizsgáztató egyidejűleg csak olyan számú vizsgázóval foglalkozhat, ahánynak a teljesítményét egyedileg és külön-külön biztonsággal meg tudja ítélni.

- 6.22. A vizsgázó nem hozható méltatlan, emberileg megalázó helyzetbe. Megengedhetetlen a nyilvános megszégyenítés, a tananyaggal nem összefüggo, személyeskedo megjegyzések, a gúnyolódás és megfélemlítés minden formája.
- 6.23. Elégtelen értékelésu vizsga esetén egyértelmuen a vizsgázó tudomására kell hozni a sikertelenség okát. Kérésére közölni kell azt is, hogy mi lett volna az elvárható helyes válasz, illetve az a tananyagban hol található meg.
- 6.24. A vizsgázó kérésére módot kell adni arra, hogy saját írásbeli vizsgadolgozataába betekinthesen.
- 6.25. A megkezdett vizsgát érdemjegy adásával be kell fejezni. A menet közbeni halasztás, elnapolás – a bizonyítottan egészségi okokból megszakított vizsga esetét kivéve – tilos.
- 6.26. Súlyosan szabálytalan és etikailag elfogadhatatlan a megállapított és rögzített érdemjegy megváltoztatása, a nyilvánvaló adminisztratív tévedést kivéve. Ez utóbbi esetben a korrekció indokát írásban kell rögzíteni.
- 6.27. A nyilvános vizsgán is csak egyetemi polgár lehet jelen, kérdéseket csak a vizsgát vezető oktató, illetve az általa felkért oktatók tehetnek fel.
- 6.28. A vizsga csak akkor lehet nyilvános, ha annak szabályzatban rögzített feltételei fennállnak.
- 6.29. A vizsga nyilvánossága nem hathat indokolatlanul nyomasztóan a vizsgázóra.
- 6.30. A vizsgáztató oktató lehetőség szerint ne maradjon négy szemközt a vizsgán a vizsgázóval.

6.31. Az idegen nyelven folyó vizsgákon biztosítani kell a kommunikáció zavartalanságát. A vizsgán az oktatók és a vizsgázók egymás között sem beszélgethetnek olyan nyelven, amelyet a résztvevők bármelyike nem ért. Amennyiben az oktatók a vizsgázó hallgatóra nem tartozó kérdést kívánnak megbeszélni, azt a hallgató távozását követően, távollétében tehetik meg.

7. AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGRE ÉS A KONFLIKTUSHELYZETEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

7.1.1. Az Egyetem különös figyelmet fordít a működése során keletkezett érdekkonfliktusok kezelésére és azok kulturált megoldására. Érdekkonfliktus keletkezik akkor is, ha egyetemi polgár vagy egyetemi polgárok csoportja hatáskör, illetve bennfentesség folytán közvetett vagy közvetlen módon a maga vagy környezete számára jogosulatlan elonyt biztosíthat, vagy az Egyetem számára hátrányos helyzetet teremthet.

7.2. Tisztségre vagy döntéshozói helyzetbe választott vagy abba kerülő minden egyetemi polgárnak fel kell tárnia az ott (esetleg vagy korábban) megválasztó fórumok előtt, ha e körben kifejtendő működése során anyagi vagy egyéb érdekelttségénél fogva döntései kapcsán előreláthatólag érdekkonfliktus lehetősége merülhet fel. A már létrejött összeférhetetlenséget, illetve az érdekütközést az érintett lemondással, illetve egyedi ügyekben oly módon szüntetheti meg, hogy tartózkodik a döntésben való részvételtől.

7.3. Az oktató nem élhet vissza helyzetével a hallgatókkal való kapcsolata során.

7.4. Bármiféle jogtalan – teljesítményhez nem kötött – tanulmányi vagy vizsgakedvezmény (elony) nyújtása, illetve kilátásba helyezése, pozitív vagy negatív értelmű kivételezés, nyomásgyakorlás tilos, tekintet nélkül arra, hogy ez

anyagi vagy egyéb elonyök, illetve kedvezmények ellenében vagy bármilyen ellenszolgáltatás nélkül történik.

- 7.5. Összeférhetetlenség áll fenn, ha az oktató vele rokoni vagy baráti kapcsolatban, esetleg valamilyen ok folytán ellentétben álló hallgatót vizsgáztat. Ugyancsak összeférhetetlen, ha az oktató az általa oktatott vagy vizsgáztatott hallgatóval szoros, munkahelyen kívüli és oktatással nem összefüggő magánjellegű kapcsolatot létesít.
- 7.6. Az oktatóknak tartózkodniuk kell attól, hogy egymás közötti szakmai vagy munkahelyi vitájuk vagy egyéb konfliktusaik rendezésébe a hallgatókat – különösen nyomásgyakorlás céljából – bevonják. Nem kívánatos, hogy a vitáknak Egyetemen kívüli személyek váljanak részeseivé, kivéve az érdekképviselői szervek ez irányú tevékenységét.
- 7.7. Kívánatos, hogy a hallgatók egymás közötti konfliktusaikat és érdekellentéteiket kulturáltan, békésen rendezzék, anélkül, hogy ebbe bármelyik fél egyoldalúan oktatókat vonna be. Nem kifogásolható, ha a vitában álló felek egyetértőleg és együttesen kérik vitájuk rendezéséhez olyan oktató segítségét vagy tanácsát, akinek véleményét mindketten elfogadják.

ELJÁRÁSI RÉSZ

8. AZ ETIKAI PANASZOK ELBÍRÁLÁSÁNAK FÓRUMRENDSZERE

- 8.1. Az etikai panaszok ügyében lefolytatandó eljárás foganatosítására mind az Egyetemi Tanács, mind a Kari Tanács ETIKAI ÜGYEKET VIZSGÁLÓ ÉS ELBÍRÁLÓ TESTÜLET-et (Etikai Testületet) hoz létre, amely elnökből, állandó és eseti tagokból áll.
- 8.2. A Testület elnöke az Egyetem, illetve a Kar köztisztviselőben álló (aktív vagy nyugalmazott) egyetemi/foiskolai tanára.

- 8.3. A Testületnek hét állandó tagja van, akik közül három fő oktató, két fő hallgató és két fő más közalkalmazott.
- 8.4. Az elnököt és az állandó, illetve eseti tagokat – a karok és hallgatói valamint közalkalmazotti képviselői szervezetek jelöltjei közül – a Kari / Egyetemi Tanács választja meg 3 éves időtartamra.
- 8.5. A Testület 2-2 eseti tagját a karok, a hallgatói képviselői szervek (Hallgatói Önkormányzat [továbbiakban: HÖK], az „English Program Student Union of Semmelweis University” [továbbiakban: EPSUS], stb.), valamint az alkalmazotti képviselői szervek jelölik.
- 8.6. A konkrét etikai ügyben a testület 7 tagú bizottsága jár el, melynek munkájában az elnökön és az állandó tagokon kívül az állandó tagokéval azonos számú eseti tag vesz részt. (3 állandó és 3 eseti tag)
- 8.7. A bizottság munkájában való részvételre az eseti (változó) tagok közül az elnök kéri fel a konkrét ügyben az eseti tagokat – az eljárás tárgyát képező etikai vétség jellegére figyelemmel.
- 8.8. A bizottság összetételének kialakításánál biztosítani kell, hogy abban mind az etikai vétség miatt bepanaszolt, mind a panasztevő egyetemi csoportja (kategóriája) képviselve legyen.
- 8.9. Az ETIKAI BIZOTTSÁG személyi összetételéről rektori körlevélben, hirdetményben, az egyetemi lapokban, valamint az egyetemi informatikai hálózaton tájékoztatást kell adni.

9. AZ ETIKAI NORMÁK MEGSÉRTÉSÉNEK BEJELENTÉSE

- 9.1. Az etikai normák megsértését bejelentheti a sértett, vagy bárki, aki e tényről hitelt érdemlően tudomással bír, aki bejelentése hitelességének bizonyításában nevének felfedésével kész részt venni.
- 9.2. A korrekt eljárás érdekében kívánatos a névtelen bejelentések mellőzése. A névtelen bejelentés általában nem etikus, azonban a bejelentő kérheti neve nyilvánosságra hozásának mellőzését, ha alapos okkal tarthat attól, hogy a bejelentés megtétele miatt valamilyen hátrány érheti.
- 9.3. Etikai normasértés ügyében a cselekményről történt tudomásszerzéstől számított 30 napon belül lehet bejelentéssel élni. Az I. fokú eljárásra a Kari Etikai Bizottsági (KEB) illetékes.
- 9.4. Nincs helye etikai eljárás lefolytatásának, ha a sérelmezett cselekmény megtörténtének időpontja óta több mint 3 hónap telt el. Folytatólagosan elkövetett etikai vétség esetén a határidő alkalmazása szempontjából a legkésőbb megvalósult cselekmény időpontja irányadó, azonban a vétség elbírálásánál az egymással összefüggő korábban történt cselekmények is figyelembe vehetők.
- 9.5. A bejelentésnek lehetőség szerinti mértékben konkrétan kell lennie: meg kell jelölni az etikai norma ellen vétő nevét, a cselekmény helyét és időpontját, továbbá megtörténtének rendelkezésre álló bizonyítékait (pl. tanúk, tárgyi bizonyítékok stb.).
- 9.6. A bejelentést meg lehet tenni szóban vagy írásban az Egyetem és a Karok vezetőinél, a szervezeti egységek vezetőinél, a hallgatói képviseleti szerveknél (HÖK, EPSUS), valamint az Egyetemen működő közalkalmazotti érdekképviseleti szerveknél.
- 9.7. A szóban tett bejelentésről jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet alá kell írnia a bejelentőnek, a bejelentést fogadónak és a jegyzőkönyvvezetőnek.

- 9.8. A bejelentést és a benyújtott bizonyítékokat késedelem nélkül – legkésőbb 3 munkanapon belül – el kell juttatni a Testület elnökéhez.
- 9.9. A bejelentés megérkezéséről a Testület elnöke a kézhezvételt követő 3 munkanapon belül a bejelentőt tájékoztatja.
- 9.10. Amennyiben a Testület elnöke úgy ítéli meg, hogy a panasz alapján más, ún. hivatásetikai kódexben foglalt norma megsértésének gyanúja vélelmezhető, a bejelentést – további eljárás érdekében – megküldi az arra illetékes bizottságnak is. (pl. Orvos-, Kutatás-, Pedagógiai-, Sportetikai Bizottság stb.) Egy ügyben egyidejűleg csak egyfajta etikai eljárás lefolytatásának van helye.

10. AZ ETIKAI VÉTSÉGEKET VIZSGÁLÓ ÉS ELBÍRÁLÓ TESTÜLET (ETIKAI BIZOTTSÁG) ELJÁRÁSA

- 10.1. A Testület köteles minden etikai ügyben érkezett panaszt, bejelentést kivizsgálni, a vizsgálatról dönteni és az érdekelteket írásban értesíteni.
- 10.2. A bejelentést elsődlegesen az elnök tanulmányozza át abból a szempontból, hogy tartalmaz-e a további eljárás alapjául szolgáló konkrétumokat.
- 10.3. Azokat a bejelentéseket, amelyek a fentebb leírt formai és tartalmi előírásoknak nem felelnek meg, további vizsgálat nélkül el kell utasítani azzal a felhívással, hogy a bejelentő egy ízben ismét benyújthatja beadványát a közölt hiányosságok pótlása mellett.
- 10.4. A bejelentés kézhezvételét követő 8 munkanapon belüli időpontra a Testület elnöke összehívja az eljáró Kari Etikai Bizottságot.
- 10.5. Az érintettek és a Kari Etikai Bizottság szükség esetén érdektelen és független jogi/etikai szakértő közreműködését vehetik igénybe.

- 10.6. A Kari Etikai Bizottság az első ülésen az elnök előterjesztése és a rendelkezésre álló dokumentumok, bizonyítékok áttekintésével tanulmányozza a bejelentést, majd 8 munkanapon túli, de 16 munkanapon belüli időpontra kitűzi a következő ülés időpontját. A panaszbeadvány másolati példányának egyidejű megküldése mellett a bepanaszoltat tájékoztatja az etikai eljárás megindításáról.
- 10.7. A második ülésen a bizottság meghallgatja a bejelentőt, a bepanaszoltat, továbbá mindazokat, akik az ügy érdekével kapcsolatosan releváns információk birtokában vannak, illetve lehetnek (tanúk).
- 10.8. A bizottság az előző bekezdésben felsoroltakat először külön-külön (egymás távollétében), később – szükség szerint – egymás jelenlétében hallgatja meg.
- 10.9. A Bizottság békéltetést kezdeményez, amennyiben az etikai szabályszegés nem valósít meg jogszabályban definiált tényállást és amennyiben a panaszos és bepanaszolt viszonyában ez elegendőnek mutatkozik.
- 10.10. Az egyetemi közélet tisztasága érdekében minden egyetemi polgár köteles együttműködni az Kari Etikai Bizottsággal: felhívásra kötelesek megjelenni a Bizottság előtt és – az önmagukra terhelő adatokon kívüli – mindazokat az információkat közölni, amelyek az eljárás tárgyát képező ügyvel kapcsolatban a birtokukba jutottak.
- 10.11. A bejelentés tanulmányozása és a meghallgatások lefolytatása után a bizottság határozatban foglal állást arról, hogy
- történt-e etikai normasértés,
 - a normasértést a bejelentésben megnevezett (bepanaszolt) követte-e el,
 - milyen szankciók alkalmazását tartja indokoltnak.

11. AZ ETIKAI NORMÁK MEGSÉRTÉSÉNEK SZANKCIÓI

- 11.1. A szükséges bizonyítékokkal alá nem támasztott gyanú esetén semmiféle olyan intézkedés, vagy jogkövetkezmény nem alkalmazható, amely a bepanaszoltnak hátrányt okozhat.
- 11.2. Amennyiben a bizottság bizonyítottnak találja a bejelentésben megjelölt etikai normasértést, az alábbi szankciók alkalmazásáról dönthet:
- a) határozatban állapítja meg az etikai normasértés megtörténtét,
 - b) elrendeli a normasértés nyilvánosságra hozását az Egyetemen belül,
 - c) fegyelmi eljárást kezdeményez, amennyiben az etikai normasértés egyúttal fegyelmi vétség gyanúja is felmerül,
 - d) büntetofeljelentésre hívja fel a rektort, amennyiben az etikai normasértés egyúttal buncselekmény alapos gyanújára ad alapot.
- 11.3. A döntést a bejelentővel, a sértettel és a bepanaszolttal szóban kell ismertetni, majd 8 napon belül írásban kell közölni. Amennyiben a bizottság állásfoglalását az elobbiek tudomásul veszik, megtörténik a szankciók végrehajtása.
- 11.4. Amennyiben az érintettek bármelyike bejelenti, hogy a bizottság állásfoglalásával szemben jogorvoslattal kíván élni, illetőleg a 12.2. pont szerint jogorvoslati kérelmet terjeszt elő, ennek az intézkedések végrehajtására halasztó hatálya van.
- 11.5. A jogerőre emelkedett etikai elmarasztalásról a munkáltató említést tesz a bepanaszolt soron következő minosításában.

12. JOGORVOSLATOK

12.1. Az etikai normák megsértése ügyében eljáró bizottság döntése ellen jogorvoslatot lehet kezdeményezni az egyetemi Etikai Bizottságnál.

Jogorvoslat kérelemmel élhet:

- a) az eljárás alá vont (bepanaszolt) egyetemi polgár, illetve képviselője,
- b) a panaszos,
- c) a bejelentő,
- d) a dékán (a Kar jó hírnevét veszélyeztető ügyben).

12.2. A jogorvoslati kérelmet a határozat kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül az Egyetemi Bizottságnál írásban lehet eloterjeszteni. A beadványban meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek alapján a kérelmező az első fokú döntés megváltoztatását kéri.

12.3. A jogorvoslati kérelem elbírálását a háromtagú Egyetemi Etikai Bizottság mint Felülvizsgáló Bizottság végzi, melynek elnöke az Egyetemi Tanács által megválasztott egyetemi tanár.

12.4. Az Egyetemi Etikai Bizottság tagjai az Egyetemi Tanács által – a karok jelöltjei közül – választott 3 egyetemi közalkalmazott és 2 hallgató. A felülvizsgáló bizottság a kérelem elbírálásánál érdektelen és független jogi szakértőt vehet igénybe.

12.5. A Felülvizsgáló Bizottság az alábbi döntéseket hozhatja

- a) megállapítja az I. fokú határozat megalapozottságát és azt hatályban tartja,
- b) amennyiben az I. fokú határozatot nem találja megalapozottnak,
 - azt hatályon kívül helyezi és megszünteti az eljárást, vagy
 - azt hatályon kívül helyezi és az I. fokon eljáró bizottságot új eljárás lefolytatására kéri fel, vagy

- azt hatályon kívül helyezi és új eljáró bizottságot kér fel az ismételt eljárás lefolytatására.

12.6. Az egyetemi etikai normák megsértése ügyében a felülvizsgáló bizottság által hozott határozattal szemben a határozatban érintettek bírói úton is kereshetnek jogorvoslatot. A bírói út igénybevételenek az intézkedések végrehajtására halasztó hatálya van.

12.7. Amennyiben az etikai normába ütköző magatartás egyben jogsérto cselekményt is megvalósít, a megfelelő jogi (fegyelmi, szabálysértési, büntetőjogi, polgári jogi stb.) eljárás lefolytatásának is helye van. A jogi eljárás jogeros lezárásáig az etikai eljárást fel kell függeszteni.

13. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13.1. Az ETIKAI KÓDEX 2002. január 1-jén lép hatályba. Rendelkezéseit a 9.3. és 9.4. pontokban foglalt korlátozásokkal a folyamatban lévo ügyekben is alkalmazni kell.

13.2. Az ETIKAI KÓDEX szövegét az Egyetem mindhárom oktatási nyelvén (magyar, német, angol) közzé kell tenni, és alkalmas módon hozzáférhetővé kell tenni az Egyetem minden polgára számára.